

Sarajevo, 12.06.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
05.06.2017.- 09.06.2017.

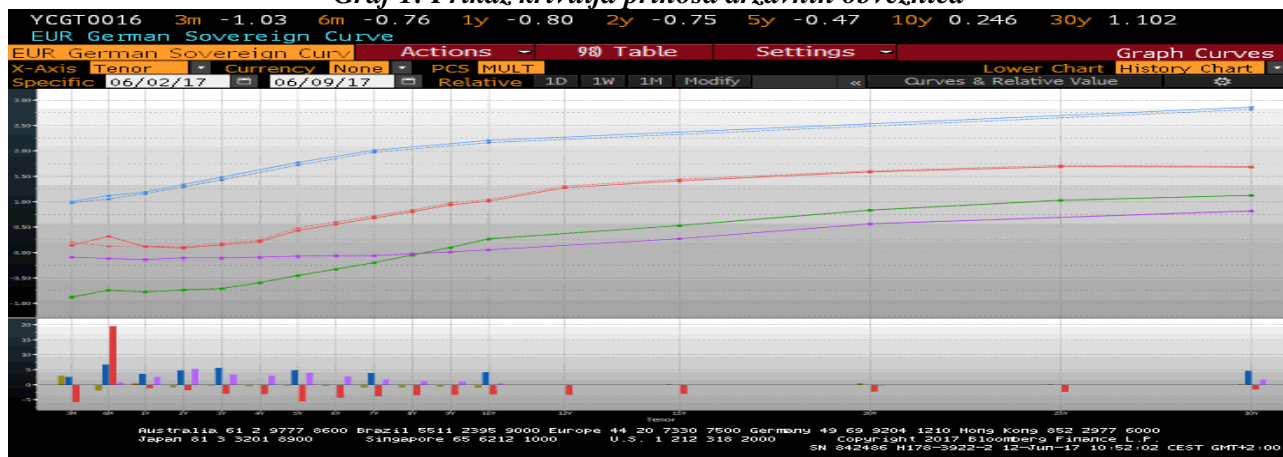
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	2.6.17	-	9.6.17		2.6.17	-	9.6.17		2.6.17	-	9.6.17		2.6.17	-	9.6.17	
2 godine	-0,72	-	-0,73	↘	1,29	-	1,33	↗	0,11	-	0,09	↘	-0,15	-	-0,10	↗
5 godina	-0,45	-	-0,45	→	1,72	-	1,77	↗	0,49	-	0,43	↘	-0,11	-	-0,07	↗
10 godina	0,27	-	0,26	↘	2,16	-	2,20	↗	1,04	-	1,01	↘	0,06	-	0,06	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	2.6.17	-	9.6.17	
3 mjeseca	-0,810	-	-0,798	↗
6 mjeseci	-0,726	-	-0,747	↘
1 godina	-0,760	-	-0,741	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 09.06.2017. godine (pune linije) i 02.06.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Financijska tržišta su početkom proteklog tjedna bila relativno mirna usljed praznika koji se obilježavao u većem dijelu Europe. Ipak, već u utorak globalne političke tenzije, izbori u Velikoj Britaniji, kao i iščekivanje sjednice ECB-a su utjecali na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama, što je dovelo do blagog pada prinosa obveznica eurozone na tjednoj razini, dok je pad bio više izražen kod francuskih obveznica srednjeg i dužeg roka dospijeca (4-6 bazna boda), a najviše kod desetogodišnjih obveznica Španjolske i Italije (13-17 baznih bodova). **ECB je zadržala referentnu kamatnu stopu nepromijenjenu na razini od 0,0%, kao i plan nastavka aktualnog programa kupovina obveznica.** Percepcija rizika je nešto pozitivnija jer je u uvodnom izlaganju predsjednik Draghi izjavio da su rizici po gospodarski rast „uglavnom izbalansirani“, što je protumačeno na način da je ECB odbacila potrebu daljeg smanjenja kamatnih stopa. Prognoze rasta GDP-a eurozone su u odnosu na ranije prognoze povećane za po 0,1% do 2019. godine, te se za tekuću godinu očekuje rast GDP-a od 1,9%, za narednu godinu 1,8%, a za 2019. godinu rast od 1,7%. Ipak, prema riječima Draghija, gospodarska ekspanzija treba još uvijek da se odrazi na snažniju dinamiku inflacije, koja je i dalje slaba, pa je zbog toga i dalje

potrebna značajna razina monetarnih olakšica. Prema posljednjim prognozama ECB-a, očekuje se stopa inflacije od 1,6% u 2019. godini, dok je u ožujku očekivano 1,7%. Prognoze inflacije za tekuću godinu su smanjene na 1,5% (ranije očekivano 1,7%), a za 2018. godinu na 1,3% (ranije očekivano 1,6%). Smanjene prognoze inflacije iz ECB-a pripisuju se najviše niskim troškovima energije. Deutsche Bundesbank je za Njemačku za 2018. i 2019. godinu, također, smanjila prognoze inflacije na 1,4%, odnosno 1,8%. Istodobno, prognoze inflacije za tekuću godinu su blago povećane na 1,5%. Najnovije prognoze OECD-a ukazuju na gospodarski rast eurozone od 1,8% u ovoj kao i u narednoj godini, a što je rast sa 1,6%, koliko je ranije očekivano za obje godine.

Austrija je po manjim prinosima u odnosu na prethodne aukcije emitirala sedmogodišnje (-0,101%) i desetogodišnje (0,524%), a Njemačka petogodišnje (-0,46%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,589%), šestomjesečne (-0,593%) i jednogodišnje (-0,565%), Nizozemska šestomjesečne (-0,64%), a ESM šestomjesečne (-0,622%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks – EZ SVIBANJ	56,8	56,8	56,8
2.	GDP – EZ (tromjesečno) I tromjesečje	0,5%	0,6%	0,5%
3.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ LIPANJ	27,4	28,4	27,4
4.	Maloprodaja – EZ (G/G) TRAVANJ	2,1%	2,5%	2,5%
5.	Maloprodaja – Italija (G/G) TRAVANJ	0,9%	1,2%	-0,5%
6.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G) TRAVANJ	4,7%	3,5%	2,5%
7.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G) TRAVANJ	1,4%	0,7%	0,6%
8.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G) TRAVANJ	2,1%	2,9%	2,2%
9.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) TRAVANJ	1,2%	0,6%	2,5%
10.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) TRAVANJ	-	3,1%	3,3%
11.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G) TRAVANJ	1,8%	1,1%	3,9%
12.	Radnointenzivna proizvodnja – Nizozemska (G/G) TRAVANJ	-	2,4%	3,6%
13.	Bilanca proračuna – Belgija (u milijardama EUR) SVIBANJ	-	-6,06	-5,78
14.	Bilanca proračuna – Francuska (u milijardama EUR) SVIBANJ	-	-57,9	-29,6
15.	Stopa nezaposlenosti – Italija (tromjesečno) I tromjesečje	11,6%	11,6%	11,8%

SAD

Prinosi američkih obveznica su povećani tijekom proteklog tjedna za 4 do 5 baznih bodova u odnosu na prethodnu. Financijsko tržište je tijekom proteklog tjedna bilo relativno mirno, jer je pažnja investitora bila usmjerena na političke događaje u SAD, sjednicu ECB-a i parlamentarne izbore u Velikoj Britaniji, a pored toga, investitori su u iščekivanju ovojotjednog sastanka FOMC-a, na kojem se očekuje povećanje referentne kamatne stope za 25 baznih bodova, na razinu od 1,00% do 1,25%, uprkos nedavno objavljenim razočaravajućim podacima s tržišta rada i uprkos usporenju rasta stope inflacije. Kreatori monetarne politike u SAD su tijekom proteklog tjedna bili tradicionalno suzdržani od davanja izjava o budućnosti Fedove monetarne politike.

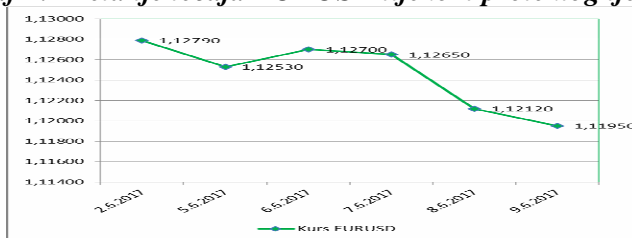
Dionički indeks Dow Jones je tijekom proteklog tjedna povećan za 0,31% na tjednoj razini, dok je indeks S&P 500 u istom razdoblju smanjen za 0,30% na tjednoj razini.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks tvorničkih porudžbina (M/M) TRAVANJ	-0,2%	-0,2%	1,0%
2.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M) TRAVANJ	-0,6%	-0,8%	-0,7%
3.	Potrošački krediti (milijarde USD) TRAVANJ	15,00	8,197	19,54
4.	PMI indeks uslužnog sektora SVIBANJ	54,0	53,6	53,1
5.	ISM indeks uslužnog sektora SVIBANJ	57,1	56,9	57,5
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 03. LIPNJA	240.000	245.000	255.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1279 na razinu od 1,1195, što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 0,75%.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna održani su parlamentarni izbori u Velikoj Britaniji. Prema preliminarnim rezultatima, vladajuća Konzervativna partija je izgubila većinu u Parlamentu, koju je imala prije ovih izbora. Politička neizvjesnost je tijekom proteklog tjedna utjecala na smanjenje prinosa britanskih obveznica, kao i na deprecijaciju GBP u odnosu na EUR i USD. Najveću neizvjesnost predstavlja činjenica da je početak pregovora o izlasku Velike Britanije iz EU zakazan za 19. lipnja, a da još uvijek nije izvjesno da li će ova zemlja do tada dobiti vladu.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje	
1.	PMI uslužni sektor	SVIBANJ	55,0	53,8	55,8
2.	PMI kompozitni indeks	SVIBANJ	55,5	54,4	56,2
3.	Zvanične rezerve (u mil USD)	SVIBANJ	-	1.115	1.362
4.	Halifax cijene kuća (M/M)	SVIBANJ	-0,2%	0,4%	0,0%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G)	TRAVANJ	-0,3%	-0,8%	1,4%
6.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	TRAVANJ	0,7%	0,0%	2,2%
7.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	TRAVANJ	-3,500	-2,050	-3,896
8.	NIESR procjena GDP	SVIBANJ	-	0,2%	0,2%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,8731 na razinu od 0,8782, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2804 na razinu od 1,2746.

JAPAN

Indeks koji mjeri trenutno stanje gospodarstva u Japanu je tijekom travnja dostigao najveću razinu u posljednjih devet godina, ukazujući na solidan ekonomski oporavak zahvaljujući poboljšanjima na globalnoj razini. Snažan rast obujma proizvodnje u automobilskom sektoru i proizvodnji električnih dijelova su bili ključne vodilje ekonomskog poboljšanja. Koicidirajući indeks je tijekom travnja povećan na 117,7 bodova, što je najveći podatak od veljače 2008. godine. Tijekom proteklog tjedna objavljeni su finalni podaci o ekonomskom rastu Japana koji su ukazali na to da se rast održava, iako nešto slabijim intenzitetom.

Mnogi ekonomisti sumnjaju u održivost trenutnog rasta s obzirom na to da plaće radnika ne rastu ubrzanom tempom, uprkos snažnijim korporativnim zaradama. Upozoreno je da će se nedostatak realnog rasta plaća reflektirati kroz ublažavanje potrošačke potrošnje. Realne plaće u Japanu tijekom travnja su ostale nepromijenjene na godišnjoj razini, nakon što su u prethodnom mjesecu zabilježile smanjenje od 0,3%. Realne plaće su tijekom posljednjih sedam mjeseci bile nepromijenjene ili su smanjene, što navodi na zaključak da koristi skorijeg ekonomskog oporavka još uvijek nisu imale učinka na kućanstva u Japanu. Ovo je otežavajuća okolnost za Vladu Japana koja nastoji da podstakne rast plaća s ciljem povećanja potrošnje.

Nikkei je objavio vijest da Ministarstvo financija Japana traga za načinima kreiranja tržišta na kojem će se izravno trgovati s JPY i ostalim azijskim valutama bez korištenja USD kao intermedijatora, čime bi se

smanjili troškovi financiranja financijskih institucija i biznisa. Ovaj prijedlog je dio sveobuhvatnog plana kojim se nastoji ojačati šire korištenje azijskih valuta.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

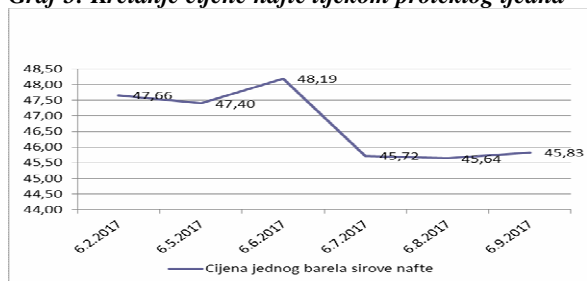
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI uslužni sektor	SVIBANJ	-	53,0	52,2
2.	PMI kompozitni indeks	SVIBANJ	-	53,4	52,6
3.	Vodeći indeks P	TRAVANJ	104,3	104,5	105,7
4.	Koincidirajući indeks P	TRAVANJ	117,5	117,7	114,4
5.	GDP (Q/Q) F	I TROMJESEČJE	0,6%	0,3%	0,5%
6.	Osobna potrošnja F (Q/Q)	I TROMJESEČJE	0,4%	0,3%	0,4%
7.	Tekući račun (u mlrd JPY)	TRAVANJ	1.698,8	1.951,9	2.907,7
8.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SVIBANJ	4,3%	3,9%	4,0%
9.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SVIBANJ	3,6%	3,4%	3,4%
10.	Uslužni sektor (M/M)	TRAVANJ	0,5%	1,2%	-0,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje razine od 124,50 na razinu od 123,51. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY smanjen s razine od 111,33 na razinu od 110,32.

NAFTA I ZLATO

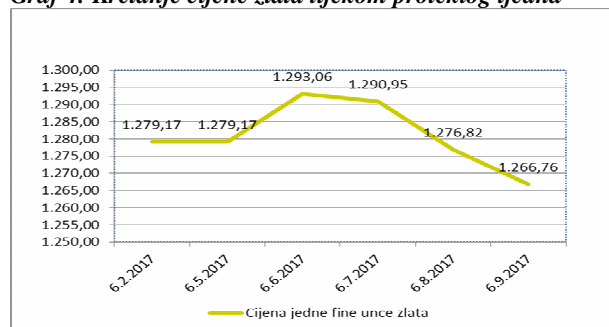
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,66 USD (42,26 EUR). Jačanje geopolitičkih tenzija na Bliskom Istoku je početkom proteklog tjedna utjecalo na blagi rast cijene ovog energenta. Ipak, dominantan čimbenik koji djeluje na kretanje cijene ovog energenta je i dalje prisutna neravnoteža između ponude i tražnje za naftom, te činjenica da su globalne zalihe nafte i dalje iznad višegodišnjeg prosjeka. Tako je, nakon što je u srijedu objavljena informacija da su američke zalihe nafte povećane za 3,3 milijuna barela, cijena ovog energenta smanjena za čak 5,13% u odnosu na prethodni dan. Analitičari su tijekom proteklog tjedna veliku pozornost posvećivali implikacijama koje bi geopolitičke tenzije na Bliskom Istoku mogle imati na kretanje cijene nafte. Iako je Katar relativno mali proizvođač nafte, te je dnevna proizvodnja nafte ove zemlje oko 620.000 barela, sudionici na tržištu su zabrinuti da bi aktualne tenzije mogle imati nepovoljan utjecaj na sporazum o smanjenom obujmu proizvodnje nafte među članicama OPEC-a. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 45,83 USD (40,94 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.279,17 USD (1.134,12 EUR). Početkom proteklog tjedna, odnosno tijekom trgovanja u ponedjeljak, cijena zlata na zatvaranju tržišta nije bilježila značajnije promjene u odnosu na cijenu koja je zabilježena u petak. Međutim, već u utorak cijena zlata je povećana na najvišu razinu zabilježenu od početka studenoga pod utjecajem objavljivanja nepovoljnih ekonomskih pokazatelja za SAD, što je utjecalo na smanjenje očekivanja investitora da bi Fed mogao bržim tempom umanjivati monetarne stimulanse, ali i pod utjecajem geopolitičkih tenzija na Bliskom Istoku. Pored navedenog, utjecaj na ovakvo kretanje cijene ovog plemenitog metala su imale političke turbulencije u SAD, iščekivanje rezultata sastanka UV ECB-a i rezultata parlamentarnih izbora koji su održani u četvrtak u Velikoj Britaniji. Tijekom trgovanja u četvrtak cijena jedne fine unce zlata je zabilježila značajno smanjenje od 14,73 USD na dnevnoj razini pod utjecajem ublažavanja političkih tenzija u SAD, dok je tijekom trgovanja u petak smanjena za 10,06 USD po jednoj finoj unci, te je na zatvaranju tržišta iznosila 1.266,76 USD (1.131,54 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.